

Fframwaith Rhagoriaeth Ymchwil 2028: materion i ymgynghori ymhellach arnynt ar ôl y penderfyniadau cychwynnol

Trosolwg

Mae pedwar corff cyllido addysg uwch y DU (CCAUC, Ymchwil Lloegr, Cyngor Cyllido yr Alban, ac Adran Addysg Gogledd Iwerddon) yn cyhoeddi penderfyniadau allweddol ynghylch dyluniad lefel uchel yr ymarfer asesu ymchwil nesaf, ac yn amlinellu materion i ymgynghori ymhellach arnynt. Mae'r penderfyniadau hyn yn cynrychioli newid tuag at ddull ehangach a mwy cyfannol o asesu ymchwil.

Cynhelir yr arolwg hwn gan Ymchwil Lloegr (rhan o UKRI) ar ran pedwar corff cyllido'r DU. Er hwylustod, mae'r arolwg ar gael ar ffurf PDF y gellir ei lawrlwytho (gweler isod).

Gweler y ddogfen lawn ar y penderfyniadau cychwynnol, yr atodiadau a'r dogfennau ategol: <https://www.jisc.ac.uk/future-research-assessment-programme/initial-decisions> <<https://gbr01.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fwww.jisc.ac.uk%2Ffuture-research-assessment-programme%2Finitial-decisions&data=05%7C01%7CNatascha.Klein%40re.ukri.org%7C4c75d2e575b74ce1a43608db6c1f049d%7C8bb7e08edaa44a8e927efca38db04b7e%7C0%7C0%7C6382>>

Yn dilyn cyhoeddi'r penderfyniadau cychwynnol hyn, mae angen gwneud rhagor o waith i ddatblygu'r canllawiau a'r meini prawf manylach. Mae'r arolwg hwn yn gofyn am eich sylwadau ynghylch agweddau penodol ar bolisi. Gweler Atodiad A y ddogfen penderfyniadau cychwynnol am fanylion.

Manylion Personol

Bydd yr ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yn cael eu hystyried gan fyrdau (neu bwyllgorau cyfatebol) y cyrff cyllido ar ddiwedd 2023. Cyhoeddir penderfyniadau pellach ynghylch dyluniad lefel uchel REF 2028 yn nhymor y gaeaf 2023.

Byddwn yn ymrwmo i ddarllen, cofnodi a dadansoddi ymatebion i'r ymgynghoriad hwn mewn modd cyson. Am resymau'n ymwneud ag ymarferoldeb, crynodeb teg a chytbwys o'r ymatebion, yn hytrach na'r ymatebion unigol eu hunain, fydd yn llywio unrhyw benderfyniad a wneir. Gan amlaf, bydd rhinweddau'r dadleuon a wneir yn cael mwy o sylw na'r nifer o weithiau y caiff yr un pwynt ei fynegi. Mae'r cyrff cyllido yn cadw'r hawl i roi ystyriaeth i natur yr ymatebydd wrth bwysoli'r gwaith dadansoddi.

Gellir datgelu'r holl ymatebion ar gais, o dan delerau'r Deddfau Rhyddid Gwybodaeth sy'n berthnasol ar draws y DU. Mae'r Deddfau'n rhoi hawl i'r cyhoedd gael mynediad i unrhyw wybodaeth a ddelir gan awdurdod cyhoeddus. Pedwar corff cyllido'r DU yw'r awdurdodau cyhoeddus yn yr achos hwn. Mae hyn yn cynnwys gwybodaeth a ddarperir mewn ymateb i ymgynghoriad. Mae'n gyfrifoldeb arnom i benderfynu a ddylid rhannu unrhyw ymatebion, gan gynnwys eich manylion personol, â'r cyhoedd neu eu trin yn gyfrinachol. Dim ond mewn amgylchiadau eithriadol y gallwn wrthod datgelu gwybodaeth. Mae hyn yn golygu bod ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yn annhebygol o gael eu trin yn gyfrinachol, ac eithrio mewn amgylchiadau neilltuoel iawn. Am ragor o wybodaeth am y Deddfau, gweler gwefan Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth, <https://ico.org.uk/> neu, yn yr Alban, gwefan Comisiynydd Gwybodaeth yr Alban, <https://www.itpublicknowledge.info/home/ScottishInformationCommissioner.aspx> <<https://gbr01.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fwww.itpublicknowledge.info%2Fhome%2FScottishInformationCommissioner.aspx&data=05%7C01%7CNatascha.Klein%40re.ukri.org%7C96fc5abd>>.

1 Beth yw eich enw?

Enw (Anghenrheidiol)

2 Beth yw eich cyfeiriad e-bost?

E-bost (Anghenrheidiol)

3 Beth yw enw eich sefydliad?

Sefydliad (Anghenrheidiol)

4 Ydych chi'n ateb ar ran eich sefydliad neu fel unigolyn?

(*Angenrheidiol*)

Dewiswch un ateb yn unig

- Unigol
- Ar ran y Sefydliad

Mesur Maint

Mae'r cyrff cyllido'n cynnig tynnu data staff yn uniongyrchol o HESA i fesur maint, gan ddefnyddio cyfartaledd y staff CALI dros flynyddoedd academaidd 25/26 a 26/27 (cynhaliwyd peilot o hyn ym mlwyddyn academaidd 24/25) (Atodiad A, paragraffau 4-7).

5 Pa heriau ymarferol y gallai sefydliadau eu hwynebu wrth weithredu'r newidiadau hyn?

6 Sut y gallai'r cyrff cyllido liniaru'r heriau hyn?

7 Beth fyddai effaith yr newidiadau hyn ar ymchwilwyr unigol, ac yn enwedig y rhai hynny â nodweddion gwarchoddedig a grwpiau tangynrychioliedig eraill?

<https://www.equalityhumanrights.com/en/equality-act/protected-characteristics> <<https://www.equalityhumanrights.com/en/equality-act/protected-characteristics>>

Cyflwyno Cynnyrch

Mae'r cyrff cyllido yn cynnig torri'r cysylltiad yn llwyr rhwng aelodau unigol o staff a chyflwyniadau uned (Atodiad A, paragraffau 12-18).

8 Pa effaith fyddai'r newidiadau hyn yn ei chael ar ymchwilwyr unigol, yn enwedig y rheini â nodweddion gwarchoddedig neu grwpiau tangynrychioledig eraill?

<https://www.equalityhumanrights.com/en/equality-act/protected-characteristics> <<https://www.equalityhumanrights.com/en/equality-act/protected-characteristics>>

9 Pa effaith fyddai'r newidiadau hyn yn ei chael ar sefydliadau wrth baratoi i gyflwyno cynnyrch? Er enghraifft, pa ganlyniadau anfwriadol a allai gael eu creu yn sgil caniatáu cyflwyno cynnyrch gan rai ar gontractau anacademaidd neu addysgu yn unig?

10 A ddylai gwaith wedi'i ysgrifennu gan fyfyrwyr ymchwil ôl-radd unigol fod yn gymwys i'w gyflwyno? Os felly, a ddylai hyn gynnwys traethodau doethuriaeth?

11 Beth fyddai'n ddangosyddion priodol ar gyfer cysylltiad dangosadwy a sylweddol â'r sefydliad sy'n cyflwyno?

12 A yw'r trefniadau a gynigir ar gyfer cynnyrch gan gyd-awduron yn taro'r cydbwysedd cywir rhwng cefnogi cydweithio a sicrhau bod y gwaith asesu'n canolbwyntio ar waith yr uned?

13 A oes unrhyw agweddau pellach y dylid eu hystyried yn gysylltiedig â gwaith gan gyd-awduron?

Astudiaethau Achos Effaith

Mae'r cyrff cyllido yn cynnig lleihau'r isafswm o astudiaethau achos effaith gofynnol i un. Maent hefyd yn cynnig diwygio'r terfynau, gan gynnwys rhannu'r terfyn isaf yn ddwy (Atodiad A, paragraff 33-37). Mae'r cyrff cyllido yn arbennig o awyddus i glywed barn sefydliadau ag unedau bach.

14 Beth fydd effaith lleihau'r isafswm i un?

15 Beth fydd effaith diwygio'r trothwyon rhwng gofynion astudiaethau achos?

16 I ba raddau ydych chi'n cefnogi pwysoli'r datganiad effaith ar raddfa symudol yn gymesur â nifer yr astudiaethau achos a gyflwynwyd?

Unedau Asesu

Mae'r cyrff cyllido yn cynnig cadw strwythur Unedau Asesu REF 2021 (Atodiad B). Mae'r cyrff cyllido'n gofyn am safbwyntiau gan gymunedau a sefydliadau disgyblu ynghylch unrhyw ddatblygiadau disgyblaethol ers REF 2021 a fyddai'n golygu bod angen newid y strwythur Unedau Asesu.

17 Os yw'r strwythur Unedau Asesu yn berthnasol i chi/i'ch sefydliad, nodwch yn glir unrhyw newidiadau rydych chi'n eu cynnig i'r strwythur Unedau Asesu, gan roi rhesymau am hynny ac unrhyw dystiolaeth i gefnogi eich cynnig.

Effaith pandemig Covid-19

Mae'r cyrff cyllido yn bwriadu cadw'r datganiadau ar effaith Covid a ddefnyddiwyd yn REF 2021, a'i gwneud yn ofynnol i ystyried sut yr ymdriniwyd ag effeithiau Covid wrth ddethol cynnyrch, yn rhan o'r Codau Ymarfer.

18 Beth yw eich barn ynghylch y mesurau a gynigir i roi ystyriaeth i effaith pandemig Covid?

19 Pa fesurau eraill y dylai'r cyrff cyllido eu hystyried er mwyn rhoi ystyriaeth i effaith pandemig Covid?

Cymraeg yn CCAUC

Cymraeg a Saesneg yw ieithoedd swyddogol Cymru. Mae CCAUC yn trin y Gymraeg a'r Saesneg ar y sail eu bod yn gyfartal wrth gynnal ei fusnes cyhoeddus yng Nghymru. Rydym yn cydnabod rôl bwysig addysg uwch (AU) er mwyn gwireddu gweledigaeth Llywodraeth Cymru am Gymru ddwyieithog.

20 Pa effeithiau cadarnhaol neu andwyol a gaiff y cynigion ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac o ran peidio trin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg?

21 A ellid newid y cynigion i gynyddu effeithiau cadarnhaol, neu leihau effeithiau andwyol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg, ac o ran peidio trin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg?